

HISTORISKE
HUSE

Kulturminister Jakob Engel-Schmidt
Nybrogade 2
1203 København K

Historiske Huse
Borgergade 111
1300 København K

Tlf. 45 57 12 22
sekretariat@historiskehuse.dk
www.historiskehuse.dk

Bygningskulturens Hus, den 26. juni 2023.

Vedrørende Det Særlige Bygningssyn

Den 31. juli udløber Synets nuværende 4-års periode, og du står overfor at skulle udpege 13 nye medlemmer, herunder en formand.

Som formand for Bygnings Frednings Foreningen, BYFO gennem mere end 20 år og nu senest direktør, hvor jeg gennem tre perioder har været udpeget som medlem af Synet, skriver jeg til dig for at gøre dig opmærksom på observationer, jeg har gjort mig:

- 1. Synets rolle, som dit rådgivende, faglige organ i fredningssager er i praksis ikke længere uvildigt, men i alt for høj grad præget af Styrelsens holdninger.*
- 2. Sammensætningen af Synets medlemmer er præget af mangel på vægtning af private ejendomsinteresser, herunder det faktum, at der aldrig har været udpeget en ejer af en fredet bygning som formand.*

BYFOs medlemmer udgør de private ejere af de fredede bygninger. De opfatter Synet som et uvildigt og fagligt tungt organ, der uafhængigt af Styrelsen tager selvstændigt stilling til blandt andet spørgsmål om byggesager, hvor ejer og styrelse ikke er enige om Styrelsens afgørelser og administration. Synet er således ejernes garanti for at få en second opinion fra et af dig udpeget organ.

Det Særlige Bygningssyn er kulturministerens rådgivende organ og Slots- og Kulturstyrelsens rolle i forhold til Synet er at være sekretariatsfunktion.

ad 1.

Uvildigheden er svækket, fordi

- Synets medlemmer modtager sager, med Styrelsens forslag til endelig indstilling
- Styrelsens sagsbehandlere præsenterer sagerne for Synet, herunder vælger billedmateriale og bilagsmateriale
- Styrelsens enhedschef holder indledende møde med Synets formand før synsmøderne
- Styrelsens enhedschef deltager i synsmøderne og bidrager aktivt i drøftelserne

Historiske Huse er et formaliseret samarbejde mellem

Bygnings Frednings Foreningen BYFO (cvr 88628411) og Foreningen Bevaringsværdige Bygninger (cvr 25010078)

HISTORISKE HUSE

Hver for sig kan disse forhold ikke kritiseres, men tilsammen svækker de Synets integritet i forhold til Styrelsen. I modsætning til ejeren af en sag, har Styrelsen i vidt omfang mulighed for at påvirke Synets indstilling, ved præsentation af de enkelte sager, under gennemgang med formanden og under drøftelserne i Synet.

Og ikke mindst efter at Styrelsen, med Synets godkendelse i indeværende periode har udarbejdet 53 retningslinjer, hvor stort set alle bygningsdele på en fredet bygning nu er reguleret – er Synets rum for beslutninger blevet begrænset og dermed ejernes mulighed for at få et nyt friskt blik på deres sag.

Bygningsfredningslovens §1, Stk.2 har derfor set i ejerperspektiv ikke den samme betydning som tidligere, fordi der nu henvises til Styrelsens retningslinjer.

ad 2.

Selv om den private ejendomsret i et vist omfang er sat ud af spil i de fredede bygninger, er både de kulturhistoriske, arkitektoniske og offentlige interesser hver især repræsenteret med mere end en person i Synet, hvorimod ejerne kun repræsenteres af en person. Det kan opfattes som om både den viden og erfaring denne gruppe repræsenterer ikke er af særlig betydning. Især fordi det er ejerne, som varetager opgaven med at drifte og vedligeholde bygningerne. Uden dem var der ingen fredede bygninger. Eksempelvis har ejerne heller aldrig været repræsenteret ved formandsposten i Synet.

Skulle du vælge at udvide Synets medlemmer med endnu en ejerrepræsentant, foreslås, at Landbrugets organisationer får mulighed for at indstille en repræsentant. Deres medlemmer sidder med store udfordringer med deres fredede bygningsanlæg, som både er præget af funktionstømning og landdistrikternes øvrige problemstillinger.

Jeg uddyber gerne ovenstående og ønsker dig samtidig en god sommer.

Med venlig hilsen

Birthe luel
Direktør